

Asia: VN/11385/2020

Hiilineutraali Suomi 2035 – kansallisen ilmasto- ja energiastrategian luonnos

Lausunnonantajan lausunto

Lausunnonantajan taho

Toimiala- tai etujärjestö

Mikäli vastasit "muu taho", voit tarkentaa vastaustasi tässä

-

LAUSUNTO

-

• **Mikäli vastasit yhtyväsi toisen tahon lausuntoon, täsmennä mistä tahosta on kyse**

-

1) Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen ja nielujen kasvattaminen (strategian luku 2.1)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus kasvihuonekaasupäästöjen vähentämistä ja nielujen kasvattamista koskien

-

2) Uusiutuvan energian edistäminen (strategian luku 2.2)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus uusiutuvan energian edistämistä koskien

-

3) Vety ja sähköpolttoaineet (strategian luku 2.3)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus vetyä ja sähköpolttoaineita koskien

-

4) Energiatehokkuuden edistäminen (strategian luku 2.4)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus energiatehokkuuden edistämistä koskien

-

5) Energian toimitus- ja huoltovarmuus (strategian luku 2.5)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus energian toimitus- ja huoltovarmuutta koskien

-

6) Ydinenergian käyttö (strategian luku 2.6)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus ydinenergian käyttöä koskien

-

7) Energiamarkkinoiden kehittäminen (strategian luku 2.7)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus energiemarkkinoiden kehittämistä koskien

-

8) Tutkimus, innovointi ja kilpailukyky (strategian luku 2.8)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus tutkimusta, innovointia ja kilpailukykyä koskien

-

9) Verotus (strategian luku 2.9)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus verotusta koskien

-

10) Ilmastonmuutokseen sopeutumisen vahvistaminen (strategian luku 2.10)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus ilmastomuutokseen sopeutumista koskien

-

11) EU-vaikuttaminen (strategian luku 2.11)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus EU-vaikuttamista koskien

-

1) Ilmastotavoitteiden saavuttaminen (strategian luku 3.1)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus ilmastotavoitteiden saavuttamista koskien

-

2) Valtiontalousvaikutukset (strategian luku 3.2)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus valtiontalousvaikutuksia koskien

3) Kansantalousvaikutukset (strategian luku 3.3)

-

Avoin vastaus kansantalousvaikutuksia koskien

Elinkeinopolitiikassa aineettoman arvonlisän edistäminen tukee taloudellisesti kestävästä kasvusta. Valitettavasti korona hidasti TEM:n kykyä edistää luovia aloja, mutta luovan osaamisen vahvistamiseen muilla toimialoilla mahdollisuudet ovat jatkuvasti hyvät. TKI-panostusten osalta yksi huomio olisi mielekästä olla luovan osaamisen vahvistamisessa ja aineettoman arvonlisän innovaatioissa, joissa taiteella on oma roolinsa.

Ylipäänsä kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry muistuttaa, että luovien alojen edistäminen on taloudellisesti kestävä tapa hiilineutraaliuden saavuttamiseen. Taide, taiteellinen toiminta ja kulttuuriperintökohteet tukevat ympäristön säilymistä kanavoimalla ihmisten kulutusta ja toimintaa kohti kestävämpiä tapoja nauttia elämästä. Suomessa toteutetun ympäristövaikutusten arvioinnin mukaan palveluilla ovat yleensä tavaroita pienempi hiilijalanjälki ja varsinkin kulttuuripalvelut ovat hiilitehokkaita. Taide ja kulttuuri tarjoavat kestävämpiä kulutusmahdollisuuksia myös kulutuksen motiivien näkökulmasta.

Tutkimusten mukaan kulutus lisääntyy jatkuvasti käytettävissä olevien tulojen lisääntymiseen mukaan. Tulojen kasvu ja aineellinen kulutus eivät kuitenkaan paranna elämänlaatua sen jälkeen, kun peruselintaso on saavutettu. Materiaalisen kuluttamisen sijaan suurinta onnellisuutta ihmisille

on todettu tutkimuksissa syntyvän mahdollisuudesta uppoutua henkisesti tai fyysisesti haastavaan tekemiseen, jossa voi saavuttaa jotain itselleen merkityksellistä. Taide ja kulttuuri tarjoavat paljon toiminnan alueita, jossa ”flow”-tiloja voi saavuttaa. Elinvoimaiset kulttuuriperintökohteet ovat tutkimusten mukaan lähialueidensa luonnolle voimavara. Paikallisten ihmisten ja matkailijoiden kiinnostus kulttuuriperintöä kohtaan vahvistaa halua kulttuurisesti arvokkaan luonnon ja maiseman säilyttämiseen sekä liikakulutukselta varjelemiseen.

4) Perus- ja ihmisoikeusvaikutukset (strategian luku 3.4) sekä sukupuolivaikutukset (strategian luku 3.5)

En ota kantaa näihin osa-alueisiin

Avoin vastaus perus- ja ihmisoikeusvaikutuksia sekä sukupuolivaikutuksia koskien

-

5) Vaikutus energiajärjestelmään (strategian luku 4)

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus energiajärjestelmävaikutuksia koskien

-

Suomen vetyst strategia

En ota kantaa tähän osa-alueeseen

Avoin vastaus Suomen vetyst strategiaa koskien

-

Avoin vastaus muita ilmasto- ja energiastrategian osia koskien

Tutkimusten mukaan taiteen ja taiteellisen toiminnan avulla voidaan parantaa ympäristötiedon viestimistä: kiteyttää, käsitteellistää ja välittää monimutkaista tieteellistä informaatiota ympäristön tilasta, ongelmista ja ympäristöön kohdistuvien toimenpiteiden seurauksista. Taiteen ja taiteellisen toiminnan avulla myös abstrakti tieto ja käsityskyvyn ylittävät mittakaavat on mahdollista tarinallistaa ja tehdä ymmärrettäviksi. Taiteen synnyttämä tunneulottuvuus parantaa tiedon vastaanottamista ja tukee toimijuuden syntymistä.

Meriläinen Rosa
Kulttuuri- ja taidealan keskusjärjestö KULTA ry